

	Правилник за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв циклус студии	Ознака: ОНС.ПРВ.01
		Верзија: 03.
		Страница 1 / 20

**ПРАВИЛНИК
ЗА УСЛОВИТЕ, КРИТЕРИУМИТЕ И ПРАВИЛАТА
ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И СТУДИРАЊЕ НА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ
НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

СОДРЖИНА:

- I. Општи одредби
- II. Опис на Правилникот
- III. Завршни одредби
- IV. Документи и прилози

	Датум	Име и презиме	Функција	Потпис
Изработил	25.9.2018	проф. д-р Кирил Барбареев	проректор за настава	с.р.
		м-р Нада Донева	секретар	с.р.
Одобрил	30.10.2018	проф. д-р Блажо Боев	ректор	с.р.
Правна основа: Врз основа на член 94 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/18)				
Усвоил: Универзитетски сенат (број на седница 148., датум, 8.5.2018. , број на седница 153., датум, 30.10.2018 , број на седница 184., датум, 27.5.2021)				

Овој документ е сопственост на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и претставува класифицирана информација. Не се дозволува пренос на други лица. Правата се регулирани со Законот за авторски права. Забрането е фотографирање, магнетски запис или кој било друг вид запис.

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Правилник се уредуваат условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии.

Член 2

Со овој Правилник се обезбедува ефикасност на студиите, како и реализација на насоките од Болоњскиот процес, односно Европскиот систем на пренос и акумулација на кредити - ЕКТС: намалување на периодот на студирање во однос на досегашната пракса, зголемување на мобилноста на студентите и наставниците, подобрување на квалитетот на студирањето врз основа на принципот на компетенција во предавањата и истражувањата.

Член 3

Првиот циклус на универзитетски академски/стручни студии на Универзитетот се остварува во согласност со Законот за високото образование, со Статутот на Универзитетот и со другите општи акти на Универзитетот.

Член 4

Универзитетот, односно единиците на Универзитетот организираат и изведуваат прв циклус на студии од научните, уметничките и стручните области за кои се акредитирани.

Член 5

На единиците на Универзитетот се запишуваат: 1) редовни студенти финансирани од државата, 2) редовни и вонредни студенти со кофинансирање на студиите, 3) иселеници и државјани на Република Македонија кои средното образование го завршиле во странство, 4) државјани на Република Македонија кои дел од средното образование го завршиле во странство или завршиле меѓународна матура, 5) студенти - стипендисти на Владата на Република Македонија, 6) студенти - странски државјани.

II. ОПИС НА ПРАВИЛНИКОТ

II.1. УСЛОВИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ

Член 6

На прв циклус академски студии, како и на академски студии од областа на уметностите и на стручни студии, може да се запише лице кое положило државна матура или меѓународна матура или кое завршило четиригодишно средно образование според прописите кои важеле пред воведувањето на државната матура.

Член 7

Стипендистите на Владата на Република Македонија се запишуваат под посебни услови утврдени со Одлука на Владата на Република Македонија.

Член 8

Лицата со македонско двојно државјанство кои не го познаваат македонскиот јазик и студентите странски државјани се пријавуваат преку лицето задолжено за работа со странски студенти на Универзитетот, со подготвителна настава по македонски јазик.

Странски државјани кои познаваат македонски јазик, што се потврдува со потврда за познавање на македонски јазик издадена од страна на Институтот за јазици на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, на студиските програми на Универзитетот се пријавуваат преку лицето задолжено за работа со странски студенти на Универзитетот без претходно посетување на подготвителна настава по македонски јазик.

Член 9

Студентите можат да се запишат како редовни или како вонредни студенти доколку ги исполнуваат условите наведени во Конкурсот.

Универзитетот го запишува студентот како вонреден студент врз основа на доставена Изјава од студентот за потребата од вонредно студирање, во која ја наведува причината за вонредното студирање (лице во работен однос, лице кое има склучено договор за професионален спортски или културен ангажман, инвалид кој не е во состојба да ја посетува наставата, потешка долготрајна болест која оневозможува редовно следење на наставата подолго од еден семестар и родител на дете додека трае породилното отсуство) - *ОСА.ОБ.08 Изјава за исполнетост на условот за вонредно студирање.*

Студентот со Универзитетот склучува Договор за студирање со кој поблиску се утврдуваат нивните меѓусебни права и обврски во остварувањето на наставно - образовниот процес ОНС.ОБ.01 *Договор за регулирање на меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно - образовниот процес за редовни студенти во државна квота*; ОНС.ОБ.02 *Договор за регулирање на меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно - образовниот процес за редовни студенти со кофинансирање*; ОНС.ОБ.03 *Договор за регулирање на меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно - образовниот процес за вонредни студенти.*

Член 10

За обезбедување на правична и соодветна застапеност на студентите припадници на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија, дополнително ќе се запишат студенти припадници на овие заедници чиј број изнесува најмногу 10 % од вкупниот број на студенти коишто се запишуваат во прва година на ниво на единица. Притоа, во рамките на овој процент, соодветно ќе бидат застапени припадниците на сите заедници до процентот со кој соодветната заедница е застапена во вкупното население во Република Македонија.

Член 11

Универзитетот нема да наплатува партиципација за:

- лица без родители помлади од 26 годишна возраст, доколку се невработени;
- лица со инвалидност, согласно Уредбата која ја донесува Владата по предлог на Националниот совет;
- воени инвалиди;
- лица растени во домови за напуштени деца доколку се невработени;
- други лица утврдени со Уредбата на Владата донесена по предлог на Националниот совет.

Универзитетот наплатува половина од целосниот износ за упис во рамки на државните квоти, односно во рамки на квотите со кофинансирање на студиите за студенти чие родителско право го врши само еден родител.

Квотите за упис на студентите од претходниот став се утврдуваат со Одлука на Владата на Република Македонија за секоја учебна година.

Средствата за партиципација на овие лица ќе се покриваат од Буџетот на Република Македонија.

Член 12

Припадникот на безбедносните сили, децата на загинат или починат припадник на безбедносните сили и децата на воен инвалид од I до VII група, утврдени со одредбите од Законот за посебните права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и на членовите на нивните семејства, ќе се запишуваат надвор од државната квота без плаќање на партиципација, под услови за запишување утврдени во Конкурсот за запишување, а нивниот број може да изнесува најмногу 10 % од вкупниот број студенти на соодветна студиска програма.

Правото од претходниот став кандидатите го остваруваат при пријавувањето, со документ од Министерството за одбрана или од Министерството за внатрешни работи. Дополнително доставување на документ за кандидатите кои се запишуваат во прва година не се зема предвид.

Член 13

На факултетите, како редовни студенти се запишуваат и кандидати кои ги исполнуваат условите за запишување, а поради ограничените квоти не можат да се запишат во категоријата студенти финансирани од државата, во рамки на бројот утврден со Одлука за бројот на студенти за запишување во прва година на јавните високообразовни установи, донесена од Владата на Република Македонија.

Студентите од став 1 на овој член се запишуваат со кофинансирање на студиите. Запишувањето во оваа категорија се врши под истите услови и критериуми како и за редовните студенти финансирани од државата, со склучување на Договор со Универзитетот за меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно - образовниот процес.

Член 14

Одлука за бројот на студенти, на предлог на Универзитетот, донесува Владата на Република Македонија.

Член 15

Износот на партиципацијата, износот на надоместокот за кофинансирање на студиите и износот на надоместокот за вонредните студенти, на предлог на Универзитетот, го утврдува Владата на Република Македонија.

Износот на надоместокот за странските студенти, на предлог на единиците на Универзитетот, го утврдува Универзитетскиот сенат.

II.2. КРИТЕРИУМИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ

Член 16

Основен критериум за запишување во прв циклус на универзитетски студии е општиот успех на кандидатите по сите предмети постигнат во средното образование (учествува со најмногу 60 поена).

На општиот успех постигнат во средното образование, како критериум за запишување се додава и успехот од државната матура (учествува со најмногу 40 поена). На студиските програми каде што бројот на пријавените кандидати во прва година го надминува бројот на студенти утврден со Конкурсот, може да се спроведе проверка на компетенциите на кандидатите, како и дополнително тестирање доколку се појават поголем број кандидати со еднаков број поени по сите основи.

На студиските програми кои се карактеризираат со посебни специфичности (уметностите и други студиски програми утврдени со Конкурсот), запишувањето се врши со проверка на компетенциите. На студиските програми каде што запишувањето се врши со проверка на компетенциите, успехот од средното образование од став 1 и 2 на овој член учествува со 40 поена, а успехот од проверката на компетенциите со 60 поена.

Поблиски одредби за условите и критериумите за запишување на студенти во прва година, за начинот на вреднувањето на општиот успех од средното образование и државната матура, како и за начинот и успехот од проверката на компетенциите, се утврдуваат со Конкурсот.

II.3. ПОСТАПКА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ

Член 17

Запишувањето на прв циклус на студии се врши врз основа на јавен конкурс - ОНС.ОБ.14 *Конкурс за запишување на студенти на прв циклус на студии*, кој го објавува Универзитетот по предлог на единиците.

Конкурсот се објавува најмалку во еден дневен весник што излегува во Република Македонија и на службената веб - страница на Универзитетот.

Конкурсот содржи: име на Универзитетот и негова адреса, назив на студиската програма, место на изведување на студиската програма, времетраење на студиите, услови за запишување, предвиден број на слободни места за запишување, постапки и рокови за пријавување и за изведување на запишувањето на студиите и висината на партиципацијата или школарината. Пријавата со потребната документација наведена во Конкурсот се доставува до Универзитетот, односно единицата на Универзитетот во согласност со јавниот конкурс.

Член 18

Постапката за запишување на кандидатите на прв циклус на универзитетски академски и стручни студии ја спроведува Конкурсна комисија во согласност со одредбите од Статутот на Универзитетот.

Член 19

Конечно решение за прием на студенти за секоја единица на Универзитетот одделно, донесува Универзитетската конкурсна комисија. Врз основа на решението, се врши запишување на студентите на прв циклус на студии и заведување во матичната книга на запишани студенти.

II.4. ПРАВИЛА ЗА СТУДИРАЊЕ НА ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ

Организација на студиите

Член 20

Студиските програми се поделени на студиски години и семестри.

Член 21

Во согласност со Европскиот систем на пренос и акумулација на кредити - ЕКТС, обемот на студиската програма изнесува 60 ЕКТС студиски кредити во една студиска година, односно 30 ЕКТС студиски кредити во еден семестар.

Член 22

Бројот на студиските кредити за одреден предмет се одредува врз основа на вкупното оптоварување на студентот (теоретска и/или практична настава, вежби, семинари и сл.), времето што му е потребно на студентот за самостојна работа (домашни задачи, проекти, индивидуални работи/проектни задачи и слично), како и времето кое е потребно за учење за подготовка за проверка на знаењето и завршното оценување (тестови, завршен испит и сл.).

Времетраење на студиите

Член 23

Првиот циклус на студии за стекнување на диплома трае три, четири, пет или шест години, а се вреднува со 180, 240, 300, односно 360 ЕКТС студиски кредити. ЕКТС студиските кредити одговараат на критериумите на Европскиот систем на пренос и акумулација на кредити - ЕКТС (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS).

Студентите од прв циклус студии имаат право да ги завршат започнатите студии според студиската програма на која се запишале, најдолго за времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите.

Структура на студиската програма

Член 24

Студиската програма содржи општи и посебни услови кои студентот мора да ги исполни заради стекнување на одредено знаење и тоа:

- приказ на задолжителните и изборните предмети по студиски години и семестри;
- бројот на часови за индивидуално оптоварување на студентот по предмет;
- бројот на ЕКТС студиски кредити за секој предмет;
- останати облици на настава заради стекнување и усовршување на професионални знаења и вештини (семинари, проекти, тематска клиника, практична работа и др.);
- приказ на условите за посетување на настава и полагање на испит;
- дипломски труд или завршен испит на студиската програма доколку е планиран.

Член 25

Податоците за предметот содржат:

- име на предметот и соодветен код за полесна идентификација на предметот (код за припадност кон одредена студиска програма);
- краток опис на програмата на предметот која овозможува разбирање на неговата содржина од страна на студентот;
- проценка на нивото на предметот што подразбира јасна слика за потребните претходни знаења (предметната условеност, односно наведување на предметите кои претходно треба да се положат);
- препорака за литература која е потребна да се користи за подготовка, поставените цели и список на стручна литература;
- назначување на задолжителни и изборни предмети;
- имиња на наставници и соработници;
- времетраење на наставата - година на студирање, семестар, број на часови неделно и место на предметот во вкупниот преглед на структурата на студиумот;
- метод на изведување на настава и совладување на наставната програма - предавања, консултации, вежби, лабораториски вежби, семинари, теренска, менторска работа и сл., со број на часови неделно и вкупен број на недели на времетраење на одредена активност;
- начин на полагање и траење на испитот - облици на проверка на знаење во текот на наставата, нивна бројност и вреднување на практичната работа и другите облици на самостојна работа (индивидуални работи/проектни задачи, проекти и др.), начин и термини на полагање на испити;
- посебно обележување на предметот на кој наставата се изведува на некој од странските јазици;
- ЕКТС студиски кредити, кои се предвидени за одреден предмет во согласност со општите правила на ЕКТС, со назначување на бројот на студиските бодови за битните активности кои се предвидени со програмата на предметот.

Организација на наставата

Член 26

Студиската година се организира во два семестра: зимски и летен.

Наставата во зимскиот семестар започнува првиот понеделник од октомври и трае 20 недели (12 недели континуирана настава + 8 недели за подготовка за оценување и завршно оценување).

Заверувањето на зимскиот и запишувањето на летниот семестар (и зимскиот одмор) траат две недели.

Наставата во летниот семестар започнува третиот понеделник од февруари и трае 20 недели (12 недели континуирана активност + 8 недели за подготовка за оценување и завршно оценување).

Заверувањето на летниот семестар се врши во втората половина од месец мај и трае две недели.

Летниот одмор и преостанатите активности и активностите надвор од наставата (организирање на дополнителна - кондензирана настава - летни школи, летни универзитети и др.), вклучувајќи ги и облиците на проверка на знаењето траат до 8 недели.

Студентскиот календар за наредната година го донесува Универзитетскиот сенат, 3 (три) месеца пред завршувањето на тековната учебна година.

Студентскиот календар се објавува на службената веб - страница на Универзитетот и е составен дел на планот за реализација на наставата.

Член 27

Наставата се организира и се изведува врз основа на утврдениот распоред на часови. Универзитетот, односно единиците на Универзитетот, се должни да го објават распоредот на часовите најдоцна 10 дена пред почетокот на наставата.

Распоредот на часовите содржи: име на студиската програма, студиска година, име на предметот, време (ден, час) на одржување на наставата, место на одржување на наставата (предавална/амфитеатар, лабораторија), име на наставник/соработник и други информации за наставата.

За секој предмет, предметниот наставник го утврдува планот на работа и роковите, начинот на проверка на знаењето (тестови, проекти и сл.) и е должен да го достави до продеканот на единицата на Универзитетот најдоцна 15 дена пред почетокот на наставата.

Предметниот наставник е должен во првата недела од наставата да ги запознае студентите со планот за работа на предметот и истиот да го достави до студентите во писмена форма на веб - страницата на личниот профил или на платформата за е - учење.

Во текот на секоја студиска година за секоја студиска програма (дисперзираните студиски програми се третираат посебно), Наставно - научниот совет на единица на Универзитетот одредува ментор на студиската програма за генерација 20__/20__ година. Одредениот ментор на студиската програма за студиската година, има обврски:

- да ги координира студентите од дадената студиска програма во текот на студиската година;
- минимум еднаш месечно да организира состанок со студентите од дадената студиска програма за студиската година и да се запознава со проблемите на

студентите (процес на студирање, процес на изведување на вежби, процес на оценување, процес на изведување на практична настава, сместување и други студентски активности);

- еднаш месечно да го информира Наставно - научниот совет на единицата на Универзитетот за сите елементи кои се составен дел на процесот на студирање на студентите од дадената студиска програма за студиската година;
- да им помага на студентите во решавањето на нивните тековни проблеми при студирањето;
- да го следи успехот на студентите во процесот на нивното студирање до завршувањето на студиската програма.

Член 28

Проверката на знаење се организира во термините кои се утврдени за изведување на наставата за предметот за кој е предвидена проверка на знаењето. Продеканот на единицата, во координација со предметните наставници, утврдува распоред на термини за проверка на знаењето (во облик на испити) и притоа води сметка во текот на еден ден да се врши проверка на знаењето за само еден предмет од тековниот семестар.

Задачите, кои се предвидени за индивидуална работа на студентите (семинари, проекти, задачи и др.), мораат да бидат рамномерно распоредени во текот на семестарот. Вкупниот обем на овие активности мора да биде усогласен со оптоварувањето кое е предвидено за предметот во согласност со ЕКТС.

Наставникот е должен во текот на наставата, изработката на индивидуалните работи/проектни задачи, како и подготовката за проверка на знаењето, да им помогне на студентите преку организирање на консултации. Термините за консултации треба да бидат усогласени со термините за настава и да им бидат достапни на студентите преку јавно истакнување на огласната табла на единицата и на службената веб - страница на Универзитетот.

Консултациите со студентите се задолжителни секоја недела со минимум 2 (два) часа, а максимум 6 (шест) часа.

Промена на распоредот на часовите и планот за работа во текот на наставата, по правило, не е дозволена. Во случај на болест или оправдано отсуство на наставникот, промената во распоредот на часовите ја одредува продеканот на единицата.

Предметниот наставник е одговорен за изведување на сите облици на настава, предавања, вежби, практична работа и менторство.

Член 29

Определени облици на настава можат да се организираат и во форма „учење на далечина“ (distance learning, virtual teaching), но испитите мораат да се организираат во седиштето или дисперзијата на единицата.

Испитите од уметничките предмети можат да се организираат и надвор од седиштето на единицата доколку станува збор за јавни манифестации од типот на концерти, изложби, претстави и др.

Практичната работа и стручната пракса можат да се организираат и да се изведуваат како составен дел на редовната настава или како посебна целина.

Пријавување на предмети и евиденција

Член 30

Студентите ги пријавуваат предметите кои сакаат да ги слушаат и да ги полагаат во следната студиска година три недели пред почетокот на наставата во зимскиот семестар, а за првата студиска година по запишувањето на семестарот и поднесувањето на семестрален лист.

Изборот на предметите се врши до 30 ЕКТС студиски кредита оптоварување за семестар и 60 ЕКТС студиски кредита за година. Промена на изборен предмет е возможно во случај кога истиот не е положен до запишувањето на наредниот ист по парност семестар(наредната учебна година или во иднина), најдоцна 30 дена по последниот од официјалниот календар за упис на непарен/парен семестар.

Студентот во рамките на летна школа може да полага најмногу два испита.

По рокот за пријавување на предметите, се формираат списоци на студенти по пријавени предмети за следната студиска година за секоја студиска програма и за секој предмет и тие се објавуваат на службената веб - страница на Универзитетот и на огласната табла на единицата. Предметите кои студентот ги пријавил, не можат да се менуваат по нивната верификација.

Повторно пријавување на предмети

Член 31

За секое повторно запишување на предмет (кој студентот го повторува), студентот е должен да уплати соодветен паричен надоместок чија висина со одлука ја определува Универзитетскиот сенат.

Запишување и заверување на семестар

Член 32

Заверувањето на семестарот и годината е задолжително за сите студенти.

Врз основа на заверувањето на семестарот и годината, се утврдува колку ЕКТС студиски кредити освоил студентот.

На студентот ќе му се завери семестарот доколку тој во електронскиот индекс има потпис од предметните наставници за сите семестрални предмети.

На студентот кој не го исполнил условот од став 3 на овој член, може да му се завери семестар под услови утврдени со одлука на Ректорската управа. Студентот може да запише нареден семестар доколку му е заверен претходниот семестар.

Роковите во кои се заверува и се запишува семестар и година, се утврдуваат со студентскиот календар.

Запишување на студиска година

Член 33

Студентите кои во прва година ќе освојат најмалку 36 ЕКТС студиски кредита, можат да запишат втора година (трети и четврти семестар) на студии.

Студентите кои во прва и втора година ќе освојат најмалку 90 ЕКТС студиски кредита, можат да запишат трета година (петти и шести семестар) на студии.

Студентите кои во прва, втора и трета година ќе освојат најмалку 150 ЕКТС студиски кредита, можат да запишат четврта година (седми и осми семестар) на студии.

Студентите кои во прва, втора, трета и четврта година ќе освојат најмалку 210 ЕКТС студиски кредита, можат да запишат петта година (деветти и десетти семестар) на студии.

Студентите од студиските програми на интегриран прв и втор циклус на студии кои во последните два семестра (единаесетти и дванаесетти семестар) имаат само практична реализација на турнуси, можат да запишат единаесетти семестар со освоени 210 ЕКТС студиски кредита и со заверен десетти семестар.

Испитен режим и начин на оценување

Член 34

Предмет на оценување во рамките на предметната програма може да биде:

- посета на предавања,
- успешно реализирани вежби,
- успешно реализирани колоквиуми,
- изработка на индивидуална работа/проектна задача.

Како дополнување на завршното оценување можат да се земат предвид и следниве активности на студентите:

- успешно реализирана практична работа,
- извршени консултации,
- теренска работа,
- самостојна/домашна работа,
- менторство на други студенти,
- изработени или реализирани проекти,
- освоени награди/пофалници и др.

Член 35

Работата на студентот се следи и се оценува континуирано во текот на еден семестар. Оценувањето се изведува со доделување на бодови за секој облик на активност, со проверка на знаењето во текот на семестарот и на завршното оценување на кое се утврдува крајната оценка.

Во структурата на вкупниот број на бодови, најмалку 70% од бодовите мораат да бидат предвидени за активности и проверка на знаењето во текот на семестарот. Завршното оценување во структурата на бодовите, може да се вреднува најмногу со 30% од бодовите за редовните студенти, односно 100% од бодовите за вонредните студенти.

Единиците на Универзитетот ја определуваат формата на организација на наставните активности за вонредните студенти и за студентите со учење на далечина.

Вонредните студенти и студентите со учење на далечина се обврзани да присуствуваат на облиците на проверка на знаењето како што е предвидено со програмата на предметот во седиштето на единицата на Универзитетот, односно во наставниот центар во кој се организира наставата за редовните студенти.

Член 36

Облиците за проверка на знаењето (испитите) можат да бидат теоретски и практични, а се полагаат само писмено, само усно, или и писмено и усно, а на единиците од областа на уметноста и со изведување/презентација на практична работа, односно со изведување/презентација на уметничка работа. Писмената проверка, по правило, се изведува по пат на тест или писмена работа. Начинот на испитување го одредува наставникот. Завршното оценување, по правило, е усно. Испитите од уметничките предмети, по правило, се полагаат пред комисија. Предметниот наставник резултатите од писмените испити ги чува до први ноември во следната учебна година.

Член 37

Оценувањето е квантитативно.

Завршната оценка за соодветна предметна програма е изразена со квантитативни мерки.

Предиспитните активности се вреднуваат со максимум 70 бода, при што се изразени на следниов начин:

- 10 бода за предавања,
- 10 бода за вежби,
- 20 бода за прв колоквиум,
- 20 бода за втор колоквиум,
- 10 бода за индивидуална работа/проектна задача.

Услов за добивање на бодови за предавања и за добивање на потпис од предметниот наставник, е исполнување на обврската за минимум 60% присуство на студентот на вкупно предвидените предавања.

Услов за добивање на бодови за вежби, е исполнување на обврската за минимум 60% присуство на студентот на вкупно предвидените вежби.

Услов за полагање на завршен испит е освојување на кумулативно минимум 42 бода од предиспитните активности.

Доколку студентот не освои кумулативно 42 бода од сите предиспитни активности, повторно го презапишува предметот во текот на наредната година, без признавање на старите предиспитни активности.

Доколку студентот освои кумулативно 42 бода од сите предиспитни активности, не го презапишува повторно предметот во текот на наредната година и му се признаваат старите предиспитни активности.

Студентот кој освоил кумулативно 42 бода од сите предиспитни активности, испитот по еден наставен предмет пред предметниот наставник го полага најмногу 3 (трипати). Четвртиот пат, по барање на студентот, испитот се изведува пред комисија составена од 3 (три) члена од наставници од исто или сродно наставно - научно подрачје која ја формира деканот, а во негово отсуство продеканот на единицата. Наставникот кај кого полагал студентот, не е член на комисијата.

Завршниот испит носи максимум 30 бода.

Вонредните студенти полагаат завршен испит без вреднување на предиспитните активности.

Завршниот испит за вонредните студенти носи максимум 100 бода.

Завршното оценување се изразува квантитативно, со оценка од 5 (пет) до 10 (десет). Оценката 5 (пет) означува недоволен успех.

Член 38

Успехот на студентот на испитот и на преостанатите проверки на знаењето, се вреднува и се оценува со систем кој е споредлив со ЕКТС системот како што следи:

10 (A) - изнесува 91 - 100 бода,
9 (B) - изнесува 81 - 90 бода,
8 (C) - изнесува 71 - 80 бода,
7 (D) - изнесува 61 - 70 бода,
6 (E) - изнесува 51 - 60
бода, 5 (F, FX) - со или под
50 бода.

Член 39

Студиите од првиот циклус завршуваат со полагање на сите испити и/или со полагање на завршен испит во согласност со студиската програма.

Завршно оценување

Член 40

Завршното оценување започнува во февруарската сесија, во еден испитен рок, со поднесување на една пријава за испит во два испитни термина.

Студентите, кои нема да ги положат предвидените испити во февруарската сесија, можат да ги полагаат во јунската сесија во еден испитен рок, со поднесување на една пријава за испит, во два испитни термина.

Студентите кои нема да ги положат предвидените испити во јунската сесија, можат да ги полагаат во септемвриската сесија во еден испитен рок, со поднесување на една пријава за испит, во два испитни термина.

Универзитетот може да организира и дополнителни испитни сесии во април, октомври и декември во еден испитен рок, со поднесување на една пријава за испит во еден испитен термин.

Член 41

Студент во рок од 24 часа може да поднесе приговор до деканот на единицата ако не е задоволен од завршното оценување, односно од оценката или ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со закон, актите на Универзитетот и Статутот на единицата.

Ако деканот утврди дека се исполнети условите од став 1 на овој член, наставникот ќе ја преиспита оценката од завршното оценување. Ако наставникот не ја преиспита оценката што ја утврдил, студентот испитот го полага пред тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно - научно подрачје, во наредните 24 часа наредниот работен ден. Комисијата ја формира деканот, а во негово отсуство продеканот на единицата.

Наставникот кај кого полагал студентот не е член на комисијата од претходниот став на овој член.

По барање, на студентот му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет во период од најмногу 4 (четири) месеца од полагањето.

Доколку студентот на повтореното завршно оценување добие пониска оценка, таа е конечна и студентот нема право да го повтори завршното оценување.

II.5. ДИПЛОМСКИ ТРУД/ЗАВРШЕН ИСПИТ

Член 42

Студирањето на единиците на Универзитетот се завршува со положување на сите предвидени испити со студиската програма, исполнување на сите други студиски обврски, како и изработка и одбрана на дипломски труд (за студиите во траење од 4/5/6 години, 240/300/360 ЕКТС кредита), односно полагање на завршен испит (за студиите во траење од три години, 180 ЕКТС кредита). Дипломскиот труд претставува самостојна работа на студентот од одделно подрачје од студиската програма со која покажува дека ја владее материјата од областа во која треба да ги заврши студиите.

Завршен испит претставува самостојна презентација на студентот на избрана тема од однапред дефинираните предмети од студиската програма пред тричлена комисија.

Темата за дипломскиот труд/завршниот испит студентот ја дефинира во договор со менторот од соодветната катедра/институт/оддел, најрано со запишувањето на последниот семестар од студиската програма.

Најдоцна до 15 септември во секоја академска година, наставниците – ментори на дипломски труд/завршен испит, предлагаат најмногу десет теми од областите во кои се избрани и нивните наставни предмети кои ги доставуваат до продеканот и деканот на единицата.

Списокот на менторите и темите за дипломски труд/завршен испит го верификува Наставно - научниот совет на единицата на Универзитетот и истиот се објавува на службената веб - страница на Универзитетот.

Член 43

Пријавата за изработка на дипломски труд и пријавата за полагање на завршен испит се поднесуваат во архивата за студентски досиеја на единицата во текот на последниот семестар од студиите, во рамки на сесија за пријавување на испити.

Пријавата за јавна одбрана на дипломски труд/ за комисиско полагање на завршен испит, се поднесува во архивата за студентски досиеја на единицата заедно со Менторски извештај за дипломскиот труд/завршниот испит, *ОНС.ОБ.27 Менторски извештај за дипломски труд/завршен испит*, најрано по положувањето на последниот испит од соодветната студиска програма.

Поднесената пријава за јавна одбрана на дипломски труд/за комисиско полагање на завршен испит, од архивата за студентски досиеја на единицата се доставува до Комисијата за проверка на студентското досие.

Член 44

Комисијата за проверка на студентското досие е составена од три члена и тоа: советник за студентска архива, секретар на единицата и продекан за настава на единицата.

Поради зголемен обем на работа на единиците на Универзитетот можат да се формираат и дополнителни комисии за проверка на студентското досие.

Комисијата од претходниот став се состанува на секој први (1) и петнаесетти (15) во месецот и ги разгледува доставените пријави за дипломски труд/завршен испит.

Комисијата за проверка на студентското досие ја разгледува доставената пријава за јавна одбрана на дипломски труд/за комисиско полагање на завршен испит, врши увид во студентското досие и изготвува извештај за состојбата на студентското досие за дадената пријава - *ОСА.ОБ.03 Извештај од Комисија за проверка на студентско досие комплетно.*

Кога студентското досие е комплетно, членовите на Комисијата го потпишуваат извештајот. Во случај кога студентското досие не е комплетно, советникот за студентска архива го известува подносителот на пријавата да изврши комплетирање на студентското досие.

Член 45

Менторот на дипломскиот труд/завршен испит изготвува предлог за претседател и два члена на Комисија за спроведување на постапка за јавна одбрана на дипломскиот труд/комисиско полагање на завршниот испит.

Еден од членовите на Комисијата за спроведување на постапката за јавна одбрана на дипломскиот труд/комисиско полагање на завршниот испит е менторот на темата.

Деканот на единицата на Универзитетот со одлука го потврдува составот на Комисијата за спроведување на постапката за јавна одбрана на дипломскиот труд/комисиско полагање на завршниот испит.

Член 46

Менторот на дипломскиот труд/завршниот испит е должен да ја следи работата на студентот при изработката на дипломскиот труд/при подготвувањето на презентацијата на темата за завршниот испит, да му помага со совети и да го упатува во потребната литература.

Член 47

Јавната одбрана на дипломскиот труд/комисиско полагање на завршниот испит се спроведува најдоцна во рок од 30 дена од денот на потпишувањето на одлуката за формирање на Комисијата за спроведување на постапката за јавна одбрана на дипломскиот труд/комисиско полагање на завршниот испит од страна на деканот на единицата на Универзитетот.

Член 48

Јавната одбрана на дипломскиот труд се состои од усно излагање/презентација на темата и образложени заклучоци, како и одговори на прашања од Комисијата во врска со презентацијата на темата и заклучоците.

Полагањето на завршниот испит се состои од презентација на избраната тема пред тричлената комисија, како и одговори на прашања од Комисијата во врска со презентацијата на темата.

Доколку студентот го одбрани дипломскиот труд/положи завршниот испит, потпишаната пријава од страна на Комисијата за спроведување на постапката за јавна одбрана на дипломскиот труд/комисиско полагање на завршниот испит се доставува до архивата за студентски досиеја на единицата. Во случај кога студентот нема да го одбрани

дипломскиот труд/не го положи завршниот испит, Комисијата го повикува студентот на повторна одбрана на дипломскиот труд/полагање на завршниот испит најдоцна во рок од 30 дена.

Доколку студентот не го одбрани дипломскиот труд/положи завршниот испит и во повторениот рок, тогаш се пристапува кон промена на темата за дипломски труд/завршен испит.

Дипломскиот труд/завршниот испит се оценува со единствена оценка од 10 (A) до 5(F). Оценката се донесува со мнозинство на гласови од членовите на Комисијата. Студентот при запишување на последниот (6 - ти) семестар од студиската програма 3

+1, поднесува барање за:

- полагање на завршен испит и стекнување на диплома за тригодишно образование;
- продолжување на студиите и стекнување на диплома за четиригодишно образование, со изработка и одбрана на дипломски труд, без полагање на завршен испит и без право на добивање на диплома за тригодишно образование;
- полагање на завршен испит и стекнување на диплома за тригодишно образование и продолжување на студиите со изработка и одбрана на дипломски труд и стекнување на диплома за четиригодишно образование, врз основа на поднесено барање од страна на студентот.

Видови на документи кои му се издаваат на студентот врз основа на евиденција

Член 49

Студентот кој ги положил сите испити предвидени на запишаната студиска програма и ги исполнил преостанатите обврски што се предвидени со Статутот на Универзитетот и со овој Правилник, се стекнува со диплома за завршен прв циклус на академски/стручни студии на соодветната студиска програма и се запишува во Главната книга на дипломирани студенти.

Со дипломата, задолжително се издава и додаток на диплома (diploma supplement) заради детален увид во нивото, природата, содржината, системот и правилата на студирање и постигнатите резултати во текот на студиите.

На студентот покрај дипломата, му се издава и уверение, 1 (едно) за завршен циклус на студии и 1 (едно) за оценки и кредити кои ги потпишува деканот на единицата.

II.6. ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА СТУДИИТЕ ПО ПРЕКИНУВАЊЕТО

Член 50

Доколку студент не ја запише наредната студиска година кога има услов за запишување на наредна студиска година или не ја презапише истата студиска година кога нема услов за запишување на наредна студиска година или не го активира мирувањето на студиите кое му е одобрено на одреден временски период, ќе се смета дека настапил прекин на студиите.

По прекилот на студиите, студентот може да ги продолжи студиите по студиската програма на која се запишал, освен ако не поминало времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите.

II.7. ОБНОВУВАЊЕ НА СТАТУСОТ НА СТУДЕНТ

Член 51

Постапката за обновување на статусот на студент започнува со поднесување на барање од страна на студентот до продеканот на единицата на Универзитетот на која студирал. Продеканот го разгледува барањето на студентот и изготвува записник со кој одлучува за:

- испити кои се признаваат целосно доколку за време на прекилот на студиите се измени студиската програма;
- испити кои се признаваат делумно (со објаснување кои делови од испитот да се полагаат и во кој испитен рок);
- реализирани активности на претходната студиска програма со назначување на називот на предметот на Универзитетот и кредити.

Записникот го доставува до координаторот за ЕКТС на Универзитетот.

Студентот продолжува со студии во тековната студиска година со тековната генерација.

II.8. МИРУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА СТУДЕНТОТ

Член 52

На студентот, по негово барање, му мируваат обврските:

- за време на бременост;
- со дете до 1 (една) година старост;
- за време на болест подолга од 1 (еден) семестар;
- поради семејни причини;
- за време на меѓународна размена на студентите во траење подолго од 30 ден во текот на одржување на наставата доколку со наведената размена не се стекнуваат ЕКТС кредити;
- за време на упатување на стручна пракса во траење од најмалку 6 (шест) месеца;
- за време на подготовка и настапи на спортски настани кога има статус на член на репрезентацијата на државата;
- неможност за исполнување на финансиските обврски;
- во други случаи за чија оправданост одлучува деканот.

Мирувањето на обврските од ставот 1 на овој член го одобрува деканот или, по негово овластување, продеканот за настава врз основа на писмено барање на студентот и доставена соодветна документација.

Доколку за време на мирувањето на обврските настанат измени во студиската програма, студентот продолжува да студира на изменетата студиска програма и е должен да ги исполни обврските што претставуваат разлика помеѓу двете студиски програми.

За времетраењето на мирувањето на обврските студентот не се задолжува со финансиски обврски доколку ги има измилено заостанатите финансиски обврски.

Член 53

Додека трае мирувањето на обврските кои се поврзани со академската година, студентот може да ги полага заостанатите испити за кои има исполнето услови со цел стекнување на право на запишување во наредна година на студии.

Член 54

Студентот е должен да го активира мирувањето на обврските во рок од 30 дена по истекување на причините за мирување.

Доколку студентот не го активира мирувањето ниту ја запише наредната академска година, ќе се смета дека настапил прекин на студиите.

II.9. ИСТОВРЕМЕНО СТУДИРАЊЕ НА ДВЕ СТУДИСКИ ПРОГРАМИ (ПАРАЛЕЛНО СТУДИРАЊЕ)

Член 55

Паралелно студирање е студирање според две одделни студиски програми.

Студентот може паралелно да се запише и на друга студиска програма ако ги исполнил условите за запишување определени со студиската програма и со надоместување на трошоците за студирање.

Студентот на втората студиска програма се запишува како вонреден студент и ги плаќа трошоците за студирање како вонреден студент.

Студентот кој успешно ги завршил обврските според двете студиски програми, добива одделни дипломи за секоја од паралелните студиски програми.

Член 56

Од паралелното студирање се изземени студиите на Факултетот за медицински науки на студиските програми по Општа медицина, фармација и дентална медицина и на Музичката академија (освен на студиските програми на кои се дозволени вонредни студии), како единици на кои не може да се врши одобрување на паралелно студирање во рамки на единицата, како и од други единици на Универзитетот.

Член 57

За остварување на правото на паралелно студирање, студентот поднесува барање до архивата за студентски досиеја. Продеканот на единицата изготвува записник и го проследува до координаторот за ЕКТС на Универзитетот, кој изготвува одлука.

Со барањето за паралелно студирање, студентот приложува и потврда за студент на првата студиска програма.

Конечното одлучување по барањата на студентот за паралелно студирање, треба да се заврши пред почетокот на новата академска година.

Член 58

Положените испити на првата студиска програма се признаваат ако предметите од кои испитите се положени по својата содржина и обем одговараат на наставниот предмет на втората студиска програма.

Со признавање на испитот се признава и оценката со која студентот е оценет, како и ЕКТС кредитите во согласност со студиската програма.

II.10. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДДРШКА

Член 59

Административната поддршка на прв циклус на универзитетски студии се остварува во рамки на Универзитетот, односно во секторот за е - индекс и во Одделението за студентска архива.

Електронскиот индекс ги извршува следниве активности кои се поврзани со реализацијата на Правилникот за студирање на прв циклус на студии:

1. Студенти:

- запишување на студии;
- комплетен преглед и делумна администрација на сите податоци на студентот;
- упис и заверка на семестар;
- администрација на насоки на студирање согласно студиските програми;
- пријавување на испити и индивидуална работа/проектни задачи;
- пријавување на завршен испит (целосна процедура за дипломирање);
- поднесување на електронски барања;
- електронско плаќање за сите услуги кон Универзитетот (24/7/365);
- огласна табла;
- консултации;
- други активности поврзани со студирањето на студентот.

2. Наставен/соработнички кадар/администрација:

- Комплетен преглед и делумна администрација на податоци;
- Оценување:
 - регуларно оценување,
 - комисијско оценување,
 - завршен испит/дипломски труд (цела процедура);
- потпис,
- генерирање на извештаи,
- огласна табла,
- консултации,
- други активности поврзани со студирањето на студентот.

3. Администрација:

- Комплетна администрација на активности и податоци делегирани по основа на работно место.

Архивата за студентски досиеја на единицата ги извршува следниве активности кои се поврзани со реализацијата на Правилникот за студирање на прв циклус на студии:

- формира и ги чува досиејата на студентите во дигитална и хартиена форма;
- води матична книга на запишаните и дипломираните студенти;
- води електронска евиденција за издадените семинарски и дипломски трудови;
- ги средува пријавите по предмети, години, прави извештаи од испитните сесии и ги внесува во досието на студентот;
- врши и други административни работи, а особено: издава потврди, уверенија и исписници по барање на студентот;
- изготвува статистички податоци за упис на годината за единицата за која е одговорна, за резултатите од испитните сесии и слично;
- ги подготвува сите видови извештаи со бараните податоци кои се однесуваат на работата на архивата потребни за годишниот извештај на Универзитетот и за други потреби;
- врши и други работи поврзани со студирањето на студентот.

III. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 67

Овој Правилник влегува во сила на денот на неговото објавување.

IV. ДОКУМЕНТИ И ПРИЛОЗИ

1. ОНС.ОБ.01 *Договор за регулирање на меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно - образовниот процес за редовни студенти во државна квота*
2. ОНС.ОБ.02 *Договор за регулирање на меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно-образовниот процес за редовни студенти со кофинансирање*
3. ОНС.ОБ.03 *Договор за регулирање на меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно - образовниот процес за вонредни студенти*
4. ОСА.ОБ.02 *Извештај од Комисија за проверка на студентско досие (некомплетно)*
5. ОСА.ОБ.03 *Извештај од Комисија за проверка на студентско досие (комплетно)*
6. ОНС.ОБ.14 *Конкурс за запишување на студенти на прв циклус на студии*
7. ОСА.ОБ.08 *Изјава за исполнетост на условот за вонредно студирање*
8. ОНС.ПР.05 *Процедура за одбрана на дипломски труд и полагање на завршен испит*
9. ОНС.ПРВ.04 *Правилник за запишување на странски студенти*
10. ОНС.ПР.07 *Процедура за запишување на странски студенти*

Ректор,

проф. д-р Блажо Боев